

1. u-ş de ki.ʔɥz nə stækfð.glə zi.n zin zə bənuwt
2. mmə mɔ.ət ɪ-z də blum gð.m begi.tn
3. ny - of : te.gnwɔrdəλ ən spi-n zə niã.nderzmi-ə
ɔv mæ mafɪn
4. spæ.tn ɪ-ş lastəλ wærk
5. Δ-p da ʃX.ɛp kri-əgn zə gəvɛ.nəXt bru-ut
6. dn tæmərman e. nə splæntɪ ɪ- zne vijərə
7. dn ʃX.ɛ-pərə læktə zəɲ læ.pn of
8. m di fabrike ɪ-sər niməndulə tə zi.n - of : ni-sər
ni.tə zi.nə
9. mæn əki-ər - of : kumd əker ɪ:r kɪntʃə | əɲ kint |
10. bɔ.əs tapt y-s fi:r pintn bir | pintʃəs |
11. briɲd y-ɪ-s - of : briɲd y-ş nəkie - twiə kilo kri.ʔn
12. zē. mæd Δ-ldərfXəvyvn dri litəz win ytXə-
dru-ɲkn
13. jə vɛrdriəgdə mi mæ snə k-nΔ-plə - of : knɪ-plə
14. ke.znə k-ni.ə gəzi.n
15. vastnɔ.vnt wɔrt nifeləmiə gəvi:rt
16. kɔbæm bli.ə dak mæd Δ-ndrə ni me.gəgð.n zi(n)
17. kne.təki-k ni Xəðɔ.n wɛ - of : wɛ-ɪ
18. wine.t Xəðɔ.n - andi.ɲ didɔr ofkumt
19. ɲkɔbə - ɲkɔbənætə - nə kɔbɛju.g-ərə
20. ɲklaʔə - əɲ mΔ-tə (zonder klep) - bənuwt - of :
gəpint - nə - of : ə wi.ə (weiland) - nə mɛ-ɪ-s -
of : də bruʔn (laag gelegen weide) - nə padəstū.ɪ -
ən ə.gə - nə py-t - nən yl - of : ən yləgə - soms
ook : ən yləkə
21. diɲ kɛ.rlə dəi gi.ɪl də wɛ.rlt fɛ.Xtn
22. kXɔjun əkɛ. pɛ.rɪkəs Xə.vn | pɛ.rɪs |
23. iɲəld̃.ntu fe.l udə ʃʔə.pn əʃbre.kn
24. je. fānzələ.vn nəki.əm be.tə gəkre.gn
25. gəv mæ nəki. twi.ə bri.ə sti.əns - brədɾə - də
brətstə
26. da. stambe-ɪt ɲstɔ.tə nimisə
27. dinə vɛ-nt le.ft ɪ-k nə gru-utn ɪ.rə
28. lysifɛ.r ɪ-ş ɪ-n əne.mɪ ni Xəble.vn
29. də ʃʔə.lju-ɲz e.n - of : ʃʔə.lju-ɲsi. (minder gebr.)
mætn mi.əstr nɔ də zi.ə gəwɛst
30. kɲkan təg ni kum ɪ.ə - of : ɣu-u dak Xəri sin
31. də bi.stn driɲkn gɛ.rnə oli.bru-ukukn - of :
lɪnzə.me.ɪ
32. jə kani Xɔɲ wɛ.rkn - je si.ɪr ɪn zəɲ ke.lə
33. stɛ.ɪkt nəki.ə nɔ stɛ.rɪt ɪ-n dim be.zmɛ - of : bΔ-stlə
(meer gebr.)
34. nent - mætə ke.gəlz ən spe.ln zə nifeləmi.ɪ
35. hɛ.ɪlɔ. - of : ɔrtəki.ɪ - ke.ɪl twe ki.ɪr n αXtər jə
gɛrɔ.pm
36. di pɛ.rə nə ni ripe - də kɛrnələgəsinɔg wi-t
37. zə zɪn wəg nɔ. tsti-k - of : tlā.nt
38. zɛ-d əm ɪst sə gə.ɪd ə.ɪp - of : gɛ.ɪd ə.ɪp fɛrdu.n
of : Δ-pdu.n
39. jə gɔ.tnu-it fɛərə briɲ:
40. zɪ-z dnɛlt fan ərnə mɪlkwit - of : mælkwit
(mælk is jonger en minder gebruikt)
41. də vi-nt mu fɔ zə wyf sɔrgɲ
42. ɪ-n də ʃXə.ɪdɛ - of : ʃXə.ɪdɛ zwæm ɪ- - of : ə
Xəvɔ.rɪ-k
43. ɲɪ-s prø.ş wi- umdatn stɛ.rk ɪ-s
44. wider mu-tn dɔ. dnɛ-ɪt fan e.n ən gidrə dnã.n-
drən ɛ-ɪt
45. əɪp min əki da bæd Δ-pæfn
46. y-znə mætsnɔ.ərə ɪ-sɔ vɛt ɔv ə sləʔə
47. zə sprɲ: umtərfɔtst ɣɔ ən wædiɲə
48. d-ɲ gru-ns'li.r (boomkweeker onb.) gəʃbu-um
græfiɲən - of : gri-flɪn
49. dud ɪ.rst əkə də vɛ.ɪstər tu.ə
50. ʃbɛgəntə kləpm (v. d. groote klok) - of : ʃXəln
(v. d. kleine klok) vɔ di.ɪstə mæ.ɛ - du-ugmæ.ɛ -
tlɔf - də vɛspɛrs
51. ən sprɪə fɛr Δ-pm bædɛ - pydərək - vɛrbri.ɪn
(= verbreeden) - ən sty.ə - of : nə bɔ.tram (be-
schaafter) bri.ɪn
52. da wyf e.d ə.r ə.ər lɔ.ətn əfsni.ɪn
53. zə vɔ.ə.ədərə e.d əm zæş jɔ.r ləɲk lɔ.ətnɔ ʃʔə.lə
gɔ.ɲ
54. ke.tæm əʃXɛrɔ.ən zɔ lɔ.ətə ləɲstət wɔ.ə.ətərə
tə gɔ.ɲ
55. mæ zi.n uli.r ni fe.lə gim bli.ʔə vɛ-ɪ.zn
56. ɪ-rdnə pɔtn ənzini fe.lə wɛ-ɪ.rɪt
57. dnɔ.vnpɔ.lə stɔd ɪ-n dnɛ-ɪ.rɪt
58. ɪ-mɔ.ə.ərt ɪ-stnɔX tə kut um tə katsn
59. di kɛ-ɪ.əsə gəfe.lə klɔ.ərtə ni.ə
60. jə trɔk əndən stɛ.rɪt ɣən tɛ.pɪ.rɪt
61. o.vɛrtit kwa.mə gidər ɪ.ər ulə jɔ.rə nɔ.ə də
kɛrəmæ.ɛ
62. də pɔ.ə.ətər zɛ.ɪ dɔd ũznɪ.ɪ.rə - of : ũnsɪ.ɪ.rə
vɔlməkt ɪ-s
63. gə zag mæ wɛ.ɪ mɔgɲ sprak te.gɲ mæ ni.t
64. də zwu.ɪms gð gð.n wɛ.rɛki.ɪr.n
65. gɔjə vandə.gə ni kɔ.ə.rtn
66. e.tn zəzidər wuuk Xə.rnə kɔ.ə.əs
67. zne mɔtɛ.r ɪ-s kapɔt - jə ɪ-rgd ɪ-m panə - i zit
fɛrsta.ɪt
68. tɪ- warmə gəwɛ-st ɣəndə.gə ən tɛ-s kɪ.lə
vanɔ.vnt
69. da juɲɛtʃə lɔpt bə.rəvū.tə - of : bə.rəvu-ts
70. tɪ-zɲ bɔst ɪ-n də kanə
71. ksu wi-ɪn e-ɪ.n da bɔ.jgə - of : dɔtn faktɔ-ɪ.r nɛm
bri.ʃ brɔXt
72. ke. zi.ɪr əmən ə.r.tə
73. ɲka mæ gim twi-şdrivɛz uməgɔ.ən
74. αXtər te.tn gəmə tɛ.pɛ.rɪt ɪ-nspəɲ ɪ-n də niwə kərə
75. ke. əmbɪ-tʃə kΔ-rs - ul vānvu-u dnu.nə
76. dn zə.nə van də kɔ.nɪɲk e-ɪ.wuuk sɔldɔ. Xəwɛ-st
77. wɛ.tʃəgi gimə vi-nt wɔ.ɲ di bɔ.g.n kã mɔ.ʔn
78. di ru-ɪzn e-ɪ.n ləɲə du-urns - of : stɛʔərs
79. ɪk Xəlu-uvndər niməndɔlə van
80. tkintʃə wuz duut ɪ.r daset kɔstn dɔ.pm
81. zɲ uvrn ən zɪn uvgɲ lu-ɪpm
82. ə.r mɛ.ɪʃXə ɪ-z mæimã.ndəkə nɔ ʃbΔ-s Xəwɛ-st
gũ.m bru.mbe.ɪərs trəʔn
83. tɪ-z ən spɔrt yti ɪ.ɪ.rə
84. ɪ zætə zəɲ ke.lə witXəto.pm
85. də mɛ.ɪʃXɲ zɔXtniã.nderz of gə.ɪd - of : gɛ.ɪd
(beschaafter) ən gũ.t
86. Δ-ɪdrənə mu-nd ɪ-ş dru-ugə van əndΔ-st
87. dinə wɔ-ɪ.k kɪɲkɛlt ən drɔ.ɪt - tɪ-zɔm uldɔ.
88. ke. vɛr y-znə kli.ɲ ə trɔmltʃə gəkɔXt | nə trɔmlə |
89. də gɪrtəbΔ-k ɪ-z du-ut fan ə kɔst ɪ-n tə slɔʔn
90. zə ɪ.ɲgə wɔs kɔrt ən gu.ət

91. tɪ bæ.st ɪ-n də ʃɔwə
 92. nə ʃɪ.trə - of : ʃɪ.ɬ.trə mu ɫu kaŋ mi-ʔn
 93. zukt əkæ.r aɫtər minən ũ.ət
 94. kwe.təkɪ-k nɪ. wə. dakæmũ.tə gɔ̃.n zukn
 95. nə kũ.lə ka.ldrə - of : kæ.ldrə - ɪ-s ɫũ.t fə ʃbi.r
 96. kməst əsəblũ.trɪŋkn və tə vərklũʔn
 97. kmut ɪ.stʃ bi.stətə.tn ɪ-n tstəɫ vũ.rn
 98. məm brũ.rə wəz mu.ə
 99. də malkarə mak nə gru.vtn tũ.ər
 100. də kɪ.rəmalk ɪ-z dɪ-n æn zə.r - zæ.ntɪndræmə
 me.wə.rə
 101. mə zũ.n dim pɪ-t ka-ŋ vɬ.ln ɪ-n ən ə.rə
 102. jɪ- nɔgul dʒy-stə - jɪ-səkər (in zaken, meer
 speciaal in geldzaken) | n. geb. voor werk) |
 103. jə kum nu-it ɫɪr-mənytə tə lə.stə
 104. ɪ-n ɪtu.ljə zɪndər bæ.rgn di vɪ.r spygn
 105. dɬ.rvʒəgi də.rɬ-p dy.ŵn
 106. tə bu.vum ɛ.rnzə te.gn də brəgə gəvə.ərən æn
 tɪ-zn stɪ-k əf
 107. gə mud əkɪr y-s kaɫlə kum kə.rn
 108. jɪ-s fũn lə.vn gəkum - mə ən gu bə.zə
 109. di dər ɪ-s fãm buknut
 110. ən gətruwt wyf mu ka-ŋə.in
 111. ke. ɪ.r gæs ɫəzə.ɪt mətn wəs ɫɪfn gũ. zə.ət
 112. dɪ bruwərə zægdat nɔɫ tə dɪr ɪ-ʃ um tə buw
 113. baʔn - ɫbaʔə - gə bakt - jə bakt - baktə - mə
 baʔn - ɫbaktə - gə baktə - jə baktə - wə baktə -
 mə.ə gebaʔn
 114. bi.ən - ɫbi.jə - gə bit - jə bit - mə bi.n - bi.əmə -
 ɫbu.v - ke. gəbo.n - bu.ʔnzəzɪdər wuuk
 115. tɪzɪn ɫli.n mə tɪ-zɪn fin (verstandig, slim ; bv.
 van een kind)
 116. gə ka.nd ɪ.r əɪərs krɪgn ɬ-p də mart
 117. jə. gəzə.ɪt datɪ.əg əkɪr. ɬ-p mi gə. pə.ɪzn
 118. də mə.ərətə zəɪ datɪ gelik adə
 119. twə.rn vyf prɪzn
 120. ũ-ndər dɪnən ɪ.kə ɪ-ɪndrə ve.r.l ɪ.kəls
 121. twə.tər gə. gɔ̃ ko.k.n - tkəktəl
 122. tu.v ɪ-nəɫru.nə - tɪ-nəgmə zystəf
 123. majnɪ.zə mə.ʔn zə mətə dərə - of : mət-
 ɫɪ.lwə van ən ɛ.ɪ
 124. də bəmke gə.tə mə mujlɪ-kɬ.rn gru.ʃn
 125. də pastr ɛ. ɫu win
 126. y-z ud yʃ ɪ-z əfɫəbrant
 127. də malk spə.ɪt ytnə.ər van də ku.ə
 128. də kəstrə lywt ʒə də krysprəsəfə - of : krys-
 prəsəfə
 129. də trə.m van də kərtəwə.gnə plo.in van
 tɫəwɪ-ɫtə
 130. də twe dy-tʃɫə kwa.m bytn
 131. zə-nəəm zwɔrt əm bluw gəsle.gn
 132. də suws ɪ-s fluw
 133. də snɪr. ɪ-ɫtɪ-ʔə
 134. tənɪr.wə gələ.n dak ju gəzɪnə.
 135. nɪwpu.vrt kum ny ən gi.lə nɪwə stə.
 136. du.ən - ɫdu.ət - gə du.ədət - jə dut - mə du.ənt
 - gə dudət - zə du.ənt - ɫdəɪjət - gə də.ɪt - jə də.ɪt
 - mə də.ɪnt - gə də.ɪt - zə də.ɪnt - də.ɪjəkɪ-ɫ dədə -
 datɪtɪ mə də.ɪjə - dasət sɪdər mə də.ɪn - of :
 də.ɪnzət sɪdər mə.
 137. do.rpm - dəpkɪ-jgə - dəpfu-ntə - də sɔɫdə.tn
 138. dəfɫɪ - jə də.st - jə də.stə - jə. ɫədə.ɫɫɪ
 139. bɪndən - ɫbɪndə - gə bɪnt - jə bɪnt - mə bɪndən -
 gə bɪnt - zə bɪndən - bɪntə - bu-ntə - ke.
 ɫəbu-ndn
 140. *Locale landmaten* : nən dym = ? - nə vũ.t =
 ± 0,30 m. (lengtematen) - ən ru.ə = 10 voeten²
 - of : ± 3 m. × 3 m. - ən ũ-ndərtlā.ns = 100 roe-
 den - ə gəmət (mv. : gəmətə) = 500 roeden
 (alles Kortrijksche maat)
 141. *Waternaam* : də mũndlə

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is ni.ywkær.kə

De inwoners heeten ni.ywkær.knə.rs

Een bijnaam kennen zij niet.

Aantal inwoners op 31-12-34 : 2.720.

Taaltoestand. De voornaamste wijken zijn : də platse - də məst - an stɪmɔvnuk - də ʒɪvərdam - də
 kəlɪmər.lns - də kazaʔə - də və.stə - də kap - tfa.lt - slə.ɪə.gə - dnundəɲk - də gəməmuk - də vərgə.ldrə

Er bestaan geen locale verschillen. Er wordt geen Fransch gesproken ; drie onderwijzers spreken met
 hun kinderen A. B.

De bevolking bestaat uit landbouwers en landarbeiders. Er zijn een zestal kleine vlasfabriekjes.
 Een zeker aantal werklieden werken in de fabrieken te Roeselare en te Kortrijk en in de wolfabrieken van
 Roubaix en Tourcoing.

Zegslieden. 1. Wijdhooge, mej. Elisabeth ; 20 j. ; geboren te Dax (Frankrijk) in 1915 maar sinds 1919
 te Nieuwerkerke ; zonder beroep ; V. van hier, M. van Moorslede ; spreekt steeds dialect.

2. Wijdhooge, Jozef ; 26 j. ; hier geb. ; onderwijzer ; heeft steeds hier verbleven ; de oorlogs- en nor-
 maalschooljaren uitgezonderd ; V. van hier, M. van Moorslede ; spreekt buiten de school dialect.